

BULLERPREVENTION MED GRÖN SAMHÄLLSPLANERING

Sisla Hansen, Elin Berg & Jon Torstensson
Audionomprogrammet Vt 6. 2018

Buller innefattar både ljud som är hörselskadligt och ljud som anses som störande.

Den 11 maj 2017 höjde Sveriges regering riktvärdena för trafikbuller vid bostadsfasad från 55 dBA till 60 dBA Leq, 24h. Bostäder upp till 35 kvm ökade från 60 dBA till 65 dBA Leq, 24h. Motiveringen för denna höjning var att underlätta för kommuner som vill bygga bostäder i trafik-intensiva lägen.

Inledning

Urbaniseringen i världen fortsätter då allt fler människor bosätter sig i städer. 2017 beräknades 74 % av Europas befolkning vara bosatta i städer med omnejd. Det finns flera fördelar med att bo i städer då det genererar fler arbetstillfällen, samlad tillgång till service samt är en ekonomisk och social samlingsplats. Däremot blir följderna av urbanisering ökad trafikbelastning, vilket leder till ökad bullerexponering för städernas invånare.

Buller är idag den näst största orsaken till ohälsa bland jordens befolkning. Städer fortsätter att växa, fler bostäder behövs, infrastruktur behöver expandera och tyvärr minskar existerande grönområden på grund av detta.

Med detta i åtanke är vår frågeställning:

Kan grön samhällsplanering preventivt motverka buller och främja hälsa samt vilken roll kan Audionomen ha i denna utveckling.

Litteraturgenomgång

Två artiklar har granskats inom området buller, hälsoeffekter, gröna områden samt tillgång till en tyst zon i/ intill bostaden.

Nieuwenhuijsen (2016) presenterar genom en reviewartikel olika hälsoeffekter kopplat till bland annat samhällsplanering och bullerexponering. Hälsopåverkan som kan sammankopplas med buller menar författaren inkluderar hjärt- och kärlsjukdomar, minskad reproduktionsförmåga, irritation och sömnrubbingar samt negativ påverkan på barns blodtryck och kognitiva förmåga.

Positiva hälsoeffekter som förknippas med gröna områden inkluderar minskad påverkan av tidigare nämnda tillstånd, men även ökad livslängd samt förbättrad psykisk och självrapporterad allmän hälsa. Detta tros bero på att gröna områden bidrar till ökad fysisk aktivitet och gynnar sociala möten, ger psykologisk återhämtning, minskad stress samt bidrar till mindre föroreningar så som buller.

Öhrström, Skånberg, Svensson & Gidlöf-Gunnarsson (2006) framhåller i sin artikel positiva följder av att ha tillgång till en tyst inom- och utomhusmiljö som en del av bostaden. Denna tillgång visar på hälsofrämjande resultat så som minskad irritation, bättre sömn och avslappning samt ökat kroppsligt och psykologiskt välmående.

De menar att för att ljudnivån ska vara gynnsam för hälsan ska trafikbuller intill bostaden inte vara högre än 45 dBA Leq,24h.

Diskussion

Ur perspektivet hållbar utveckling, preventiv samhällsutveckling och buller ser vi att det trots forskning av behovet av bullerminskning snarare går mot en ökad bullerexponering.

Ur ett kortsiktigt samhällsekonomiskt perspektiv kan det tänkas att växande städer kan vara gynnsam då den kommersiella marknaden kan växa. Men ur ett mer långsiktigt perspektiv ser vi en negativ trend som går mot ökande folkhälsoproblem och större kostnader inom hälso- och sjukvård på grund av bullerexponering.

EXEMPEL PÅ GRÖN STADSBILD

- Allmänna parker
- Integrerade grönområden
- Takträdgårdar
- Fasader med gröna växter
- "Akustisk mjuk mark", så som gräs mellan spår

(Länsstyrelsen Uppsala/Hellström, 2016)

Då forskning visar på stora fördelar med tillgång till gröna områden och mer fördelaktiga ljudmiljöer, tycker vi det är beklämmande att utvecklingen verkar vara på väg åt fel håll. Vi tror att fler gröna områden är ett kostnadseffektivt sätt att hantera denna hälsofråga samt att det dessutom har ett estetiskt värde för stadsbilden.

För att kunna bygga ett välmående och hållbart samhälle anser vi att ett aktivt arbete för en mer gynnsam ljudmiljö behövs. Detta kräver ett större samarbete mellan olika professioner inom samhällsuppbyggnad.

Med den kunskap om hörsel och bullerpåverkan som Audionomen har ser vi en möjlighet för oss att kunna påverka myndighetsutövande och genom det bidra till en mer hälsofrämjande stadsbild.

Referenser

- Arbetsmiljöverket. (2015). *Ljud och akustik*. Hämtad 2018-05-14 från <https://www.av.se/inomhusmiljo/ljud-och-akustik/?hl=buller>
- Boverket. (2007). *Buller - Underlagsrapport till fördjupad utvärdering av: God bebyggd miljö*. Karlskrona: Boverket.
- Länsstyrelsen/Hellström, B. (2016) *Hållbar utveckling & akustisk design*. Hämtad 2018-05-14 från <http://www.lansstyrelsen.se/uppsala/SiteCollectionDocuments/Sv/kalender/2016/17feb-hellstrom-pres.pdf>
- Nieuwenhuijsen, M. J. (2016). Urban and transport planning, environmental exposures and health-new concepts, methods and tools to improve health in cities. *Environmental health*, 15(1), S38.
- Regeringskansliet. (2017). *Nya riktvärden för trafikbuller*. Hämtad 2018-05-14 från <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/nya-riktvarden-for-trafikbuller/>
- The Statistic Portal. (2017). *Degree of urbanization by continent in 2017*. Hämtad 2018-05-14 från <https://www.statista.com/statistics/270860/urbanization-by-continent/>
- World Health Organization. (2011). Burden of disease from environmental noise: Quantification of healthy life years lost in Europe. In Burden of disease from environmental noise: Quantification of healthy life years lost in Europe (pp.126-126)
- Öhrström, E., Skånberg, A., Svensson, H., & Gidlöf-Gunnarsson, A. (2006). Effects of road traffic noise and the benefit of access to quietness. *Journal of Sound and Vibration*, 295(1-2),40-59.

